

Cleveland'ska Amerika

NEODVISEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI.

Issued three times a week.
Official Organ of 85 Slove-
nian Societies and Organi-
zations.

No. 104.

CLEVELAND, OHIO. FRIDAY, SEPTEMBER, 8th 1918.

LETO XI. — VOL. XI.

Vsa nemška armada se umika pred Francozi in Amerikanci.

Nemški generalni štab. Pariz, 5. septembra. Poroča se, da je bil prestavljen glavni sedež generalnega štaba iz mesta Spa, Belgija v Bonn, Nemčija. Nemški generalni štab se prizavljajo, da nemške čete v kratkem zapustijo francosko tla.

Nemški prestol se maj?.

Amsterdam, 5. sept. Nemški kancer Hertling je imel v pruski gospodski zbornici govor, v katerem naznana, da je prestol in dinastija Hohenzollercv v največji nevarnosti.

160.000 ujetnikov.

London, 5. sept. Zavezniki so od 18. julija naprej uvozili več 160.000 nemških vojakov.

Nemci se umikajo na 188 milij dolgi fronti.

Pariz, 5. sept. Nemci se splošno umikajo na 188 milij dolgi fronti in sicer v petih različnih sektorjih. Od Lysa v Belgiji do Rheimsa se umika nagloma vsa nemška armada. V sedajnih bojih se najbolj odlikujejo Angleži, ki so na flanderski fronti izvadno dobro napredovali. Angleži so zasedli Vormiselle, Wulverghen, Nieppe, Lavenne in Givenchy. Hrib št. 63, ki je videl že koliko krvavih bojev, je bil po hudi bitki odvzet Nemcem. Več kot 16000 ujetnikov in sto topov so dobili Angleži tekom zadnjih starih dñ.

Nadaljnjo nemško umikanje.

Pariz, 5. sept. Nemško umikanje pri Noyonu se nadaljuje kot naznana danes vojaški urad. Francoske čete so Nemcem vseporvod za peta. Med rekama Ailette in Aisne je bilo osvobojenih 20 francoskih vasi in nemškega jarma. V splošnem so bili Nemci v treh dneh zagnani na tej fronti za devet milij nazaj.

75 submarinov uničenih.

London, 5. sept. Angleška vlad naznana, da je angleška mornarica tekom enega leta, od 1. avgusta 1917 do 1. avgusta 1918 uničila 75 nemških submarinov, ali več kot prej v treh letih skupaj. Mnogo je pripomoglo ameriško brodovje v evropskih vodah k uničenju submarinov.

Kaj bo s Španijo?

Madrid, 5. sept. Poroča se, da je španski kralj izdal dekret, s katerim se prekinejo vse ustavne svobodštine časopisa. Taki dekreti se nadavno izdajo, kadar se nahaja država pred važnimi dogodki.

Avstriji napredujejo?

Dunaj, 5. sept. Avstrijski vojni urad naznana: Avstrijske čete so napadele italijanske postojanke pri Punta San Martino in Montello. Obe goori so bili odvzeti Italijanom. Boji so bili tako naporni, ker so se vrsili vsečinoma na vrhuncih snežnikov.

Za mir.

Amsterdam, 5. sept. Sem se poroča iz Berolina, da se namernata v kratkem sestati avstrijski ministriški predsednik Habsburg in nemški kancler Hertling, da se pogovorita o nemških mirovnih dekritih. Splošno mnenje v Nemčiji je, da bo nemška vladica z avstrijsko vladico zavrstila v veliko mirovno propagando v obliki velikih porazov, ki so iztrudile Nemce na bojišču.

Nemci iz Francije. Pariz, 5. sept. Nemški generalni štab se načaja pred alternativo, da se popolnoma umakne Nemci iz francoske zemlje in tako ohrani del svo-

Vsi moški ki imajo vojaško obveznost morajo v nedeljo na zborovanje

MESTNE NOVICE

PERMIT.

Published and distributed
under permit No. 19 auth-
orized by the Act of October
6th, 1917, on file at the
Post Office of Cleveland,
Ohio.

By order of the President,
A. S. Burleson,
Postmaster General

Vsek moški v Clevelandu, v starosti med 21. in 31. letom, ki se je lansko leto ali letos registriral, in je podvržen vojaški dolžnosti ter ni bil še klican v vojaško službo, ker je oženjen, ima vladno delo ali iz drugih vzrokov, mora biti v nedeljo na posebno zborovanje vseh registriranih v Clevelandu, katerih je do 80.000. Vojaške oblasti so predile za nedeljo 60 takih zborovanj po celiem mestu.

Dolžnost na izrecno povelje vojaških oblasti vsakogar je, da je navzoč pri teh zborovanjih. Vsakdo je poklican s posebnim kartom ob vojaških oblastih, da pride. Ime vsakogar, kdor ne bo navzoč pri teh zborovanjih, se bo zabilježilo v vojaške rekorde, in oblasti bodojo temu primereno ukrenile nenavadno ostre korake proti onim, ki izstanejo. Kar se tiče Slovencev, ki stanejo v 16. vojaškem distriktu, ali v 23. vardi, se zbirajo ob pol treh popoldne točno, in sicer ena polovina v North Congressional Church, St. Clair ave. in E. 72 St. druga polovica pa v Tempelu na Central Ave. in 55. cesti. Vsakdo dobri na karti tiskano, kam mora biti. Pozivljemo torej vse Slovence, ki so registrirani, da so točno ob določeni uri navzoči. Na zborovanju dobijo načrte podatke, kaj je njih dolžnost v tem času in kaj se zahteva od njih. V interesu vsakega posameznika je, da je gotovo navzoč, ker sicer bo moral trpeti posledice. Vsakdo naj torej pogleda na svojo karto, katero mesto mu je določeno, zapomni naj si čas, to je pol treh v nedeljo 8. septembra.

— 49 Slovencev je vložilo v sredo zvečer prošnjo za prvi državljanski papir na Common Pleas sodniji. — Sledči Clevelandčani so bili ponosrečeni na francoskem bojišču: Filip La Bona, 2542 E. 20 St. ubit. Steve Przybylski, 4308 E. 76 St. umrl za ranami. Delbert F. Roberts, 1736 Coit Rd. teško ranjen. Jack M. Deckard, 1225 E. 82 St. teško ranjen. W. Sandermiser, 4301 Bailey ave. ubit. Sam Wallenstein, 1236 E. 43 St. teško ranjen. Geo. A. Wilbersied, 1566 E. 49th St. ranjen. Fred Goodwin, 1247 Prospect ave. pogrešan. Frank Roricha, 2648 E. 114 St. teško ranjen. Lyle F. Nolan, 1461 Elm St. ranjen. — Stražnik konduktorjev in motormanov cestne železnice je bil na posredovanje zvezne vlade odvrijen. Uslužbeni so nameravali zaštrajkat, ker je kompanija začela nadomeščati ženske v dotočne službe. Uslužbenici unije so se izjavili, da se podvržejo odločitvi zvezne vlade. Mnogo žensk je v službi na karavani in med njimi smo jih opazili že nekaj na St. Clair ave. — Udeležite se seje v nedeljo zvečer ob 8. uri zvečer v Grdinovi dvorani. — Prošen je, da vse, kateri so bili izvoljeni, da pridejo gotovo na sejo.

— V petek 6. septembra imajo zastopniki SDZ za pravoslovne peternice svoje zborovanje ob 8. uri zvečer v Grdinovi dvorani. — Prošen je, da vse, kateri so bili izvoljeni, da pridejo gotovo na sejo.

— V nedeljo 8. septembra se vrši seja društva Slovenski Sokol ob 9. dopoldne v malo Knausovi dvorani, St. Clair ave. — Udeležite se seje v nedeljo zvečer ob 8. uri v Grdinovi dvorani ob priliku ko govoril Pierre La Nux, visoki komisar francoske vlade. Govoril bo o jugoslovenskem vprašanju.

— Mestni živilski komisiji je začela podiževanje občinstva naj vrhni mlekarne dvorane in mesto posojila 1563.000. Naravnost zavrstila za plačo do 15. oktobra, toda

kolikor se jih more kupiti. Živilska komisija želi, da ljudstvo čimboli hrani in paži na steklenice, objednem pa prosi gospodinje, naj mlekarne steklenic nikar ne drže doma, ampak jih vselej po uporabi mleka izroče nazaj mlekarju. Navadno je en milijon mlekarne steklenic neprestano v rabi pri raznih gospodinjih, namesto da bi bile vrnjene mlekarjem.

— V četrtek je zapustilo 600 vojaških novincev Cleveland, ki so ostali še od lanske registracije v prvem razredu. Prihodnji novinci, ki odiodejo v vojno taborišča, bodo ob 1. septembra naprej predlog glede delavskih nedelezbi pri četrttem vojnom posojilju. Delavske unije so zagotovile vodstvu, ki vodi kampanjo za 4 Liberty posojilo, da dajo na razpolago 12.000 mož, ki bodo prodajali Liberty bonde. Clevelandski delavci so vselej pripravljeni, da kjer je treba patriotizem praktično pokazati.

— Dva mlada fanta sta prisla v Cleveland in dežele znamenom, da se vpiseta med mornarje. Na kolodvoru sta se jima pridružila dva tujca, ki sta se ponudila, da ju spremita do rekrutne postaje. Spotoma so stopili v saloon, kjer so se začeli pripraviti koliko kdo tehta. Tujsa sta dvignila rekruta večkrat nakvišku, "da se prepričata koliko tehtata" v resnicu sta porabila toliko, da sta izmaznili vojaškim novincem ves denar iz žepa.

— Čenjene čitalce opozarjam na oglas tvrdke The Clark-Manchester Co. ki prodaja izvrstno zemljišče na zahodni strani mesta, kjer je že mnogo sto Slovencev kupilo dobre lote po nizkih cenah in naredilo dobre dobitke zraven. Tvrda je zanesljiva in ste pri njej dobro pospreženi.

— Eugene Debs, obtožen po anti-vohunskem zakonu, pride pri zvezino sodnijo v pondeljek.

— Ljudje se mnogo pritožujejo, da je Central Armory, kjer je glavni vojaški urad, tako nesnašna in nevredna, da bi vojaški novinci imeli tam svoj glavni stan. Mestna vojna komisija bo vso storil.

— Lep voznik je G. Hutchinson, The Tabor Ice Cream Co. mu je dala poln voz sladoleda, da ga razpelje po raznih trgovinah, zakar je Hutchinson kolektal \$83. S tem denarjem je pobegnil, voz konji je pa pustil na Payne ave. in 30. cesti.

— Kdor hoče pisati v stare domovino, naj se oglasi pri tiskarju Slovenske Narodne Zvezde, Fen. Hudoverniku, 1052 E. 62nd St. ki bo za njega podpisal garancijo, da se lahko pismo odpošlji naprej. Nadaljnja pojasnila dobite v njegovem uradu, kakor tudi primerno pole za podpis.

— Umorjen je bil Walter Dunkowski v svojem stanovanju na 3735 E. 55th St. Policija ima dva sumnjava: človeka v zaprtih. Kot se čuje, sta bila ta dva najeta od dveh drugih oseb, da umorita neko, da go to napadu na angleško poslanstvo, da se nesreči, da bo zvračen.

Visoki komisar franco-ske republike govori v nedeljo Jugoslovanom.

V nedeljo zvečer, 8. septembra ob 8. uri v Grdinovi dvorani bodoj imeli Slovenci v Clevelandu izvareno priliko slišati razlagajo jugoslovenskega vprašanja od strati višjega uradnika francoske republike, gospoda Pierre de Lenux, ki pride načar v to svrhu v Clevelandu, da sprengovati nekaj jako važnih besed Slovencem, Hrvatom in Srbam. Kaj lahko sedaj naredimo za bodočnost. Kako lahko skupaj delujemo? Kako naj pomagamo Ameriki v boju? Posnemati moramo Francijo, kjer so se vse stranke združile v skupnem boju. Dolžnost Jugoslovanov v Ameriki za osvobojenje njih bratov v Evropi.

Ker govori g. Pierre de Lanux uradno v imenu francoske vlade in Jugoslavije. Kaj lahko sedaj naredimo za bodočnost. Kako lahko skupaj delujemo? Kako naj pomagamo Ameriki v boju? Posnemati moramo Francijo, kjer so se vse stranke združile v skupnem boju. Dolžnost Jugoslovanov v Ameriki za osvobojenje njih bratov v Evropi.

Ker govori g. Pierre de Lanux uradno v imenu francoske vlade in Jugoslavije. Kaj lahko sedaj naredimo za bodočnost. Kako lahko skupaj delujemo? Kako naj pomagamo Ameriki v boju? Posnemati moramo Francijo, kjer so se vse stranke združile v skupnem boju. Dolžnost Jugoslovanov v Ameriki za osvobojenje njih bratov v Evropi.

Naj se potrudijo vse stranke in vsi rojaki v Clevelandu, da bo sprejem odličnega uradnika francoske republike časten za njega in za jugoslovenski narod.

Sto anarchistov v Chicagi aretriranih.

Chicago, III. V Chicagi je bo približal poštnemu poslopu, bi ga aretrirali. Toda načrt je iz neznanih vzrokov se ponesrečil, tako, da je imel dotični človek čas zagnati bombo na poštnem poslopu. Govori se, da je bil eno uro po razstrelbi že ujet.

— Eugene Debs, obtožen po anti-vohunskem zakonu, pride pri zvezino sodnijo v ponedeljek. Kakor hitro je bila bomba zagnana, je oddelek mornarje obdal poštno poslopije in iz Camp Grant je bilo pozvano vojaštvo, da začne s splošnim lovom po celiem mestu za vsemi člani in prijatelji I. W. W. gibanja. Več kazkor sto anarchistov in članov I. W. W. je bilo do noči aretriranih. Govori se, da je bilo

London, 5. septembra. Angleska vlada je poslala vladu boljševikov v Moskvijo oddelku Rudcega garnitura, da ga aretrirajo. Toda načrt je iz neznanih vzrokov se ponesrečil, tako, da je imel dotični človek čas zagnati bombo na poštnem poslopu. Govori se, da je bil eno uro po razstrelbi že ujet.

London, 5. septembra. Angleska vlada je poslala vladu boljševikov v Moskvijo oddelku Rudcega garnitura, da ga aretrirajo. Toda načrt je iz neznanih vzrokov se ponesrečil, tako, da je imel dotični človek čas zagnati bombo na poštnem poslopu. Govori se, da je bil eno uro po razstrelbi že ujet.

Amsterdam, 5. sept. Poroka se, da so boljševiki poslali v angleško poslanstvo v podpirati ustanovitev novih svobodnih držav, in boljševiki se zavezejo, da se bodo borili proti zavezniškemu v severni Rusiji.

— Selev 1. oktobra bo nova zračna posta redno poslovala med Clevelandom, New Yorkom in Chicago. Treba je \$60.000 stroškov, da se uredi primeren prostor, kjer bo zvezlo zrakoplovce prihajajo in odhajajo.

Share & Share alike.

LET POTATOES FIGHT

U. S. FOOD ADMINISTRATION

Pozor kapitani W. S. S.

Vsi kapitani in poročniki W. S. S. ki spadajo k oddelku polkovnikov John Gorrika in Louis J. Pirca so s tem obveščeni, da je nujno zbratiti v nedelje 8. septembra v North Congressional Church, in točki v službi na karavani, da se snidejo v tempelu na E. 55. cesti. Prosim, da se po tem ravnate in se snidete v nedeljo 8. septembra ob pol dveh pop. na vogalu Adison Rd. in St. Clair ave. odkoder vokatorakam v North Congressional Church. B. Feigenbaum, general.

CLEVELANDSKA AMERIKA

IZHAJA V PONDELJEK, SREDO IN PETEK.

NAROČNINA:
Za Ameriko - \$5.00 | Za Cleveland po pošti \$4.00
Za Evropo - \$4.00 | Posamezna številka - 3c

Vsa pismo, denar in denar načrto se pošlje na "Clevelandsko Ameriko".
812 St. CLAIR AV. N. E., CLEVELAND, OHIO. TELEPHONE CUT. PHILADELPHIA 125

EDWARD KALISH, Publisher

LOUIS J. PIRC, Editor.

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY.

Read by 25,000 Slovenians in the City of Cleveland and elsewhere.
Advertising rates on request. American in spirit Foreign in language only

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland,
Ohio under the Act of March 3rd, 1879.

No. 104. Fri. Sept. 6. 1918.

V boj, Jugoslovani.

Madžari, Nemci in Turki, trije zakleti sovražniki slovenskega rodu, udarajo z ognjem in mečem, da zatrejo naše seme in zaduže glas našega grla. Ali val tujega nasilstva se razbija ob krvavih grudah sinov Slave.

V dneh sijaja in slave, ko so umrli naši bratje za svobodo pet stoletij zatirane raje, so sejali Dunaj, Budimpešta in Berlin med nas mržnjo; s peklenkimi spletkami in oboroženimi grožnjami so hoteli uničiti najsvobodnejši narod. Toda vse te strašne preskušnje ste vzdržali mučeniška Srbija in Črna gora s pomočjo svojih izkušenih in spremnih diplomatov in s krvavimi žrtvami svoje junake armade. Ko so ta zločinska preganjanja, brezstevilni "veleizdajniški" procesi, mučenja in tlačenje našega naroda v Avstro-Ogrski izzvala od podp za oživotoritev narodnega edonstva Slovencev, Hrvatov in Srbov, ko je izza Žeraiča, Jukiča in Dojčiča zanetila ogorenčena duša razdražene mlade ustajniške Jugoslavije, Principa in bosanskih tovarišev, bombo v Sarajevu, teda zopet ni iskala Avstro-Ogrska krvcev na Dunaju ali Budimpešti, temveč v Belgradu. Pod pretezo, da hoče kaznovati zatrotne, je napadla Avstrija katero smo mi obranili razpad v napadov barbarskih Turkov, utrujeno in izmučeno Srbijo, da uniči gnezdo, kjer se je gojila svoboda vseh Jugoslovanov.

Turškim gospodstvu v Evropi, madžarski težnji po Jadranškem morju in nemškemu prodiranju proti vzhodu so se postavili nasproti Jugoslovani. Slovenci, Srbi in Hrvati. S tem činom hočejo naši sovražniki zatreti ta odpor in nas uničiti.

Proti Srbovom so pognali Hrvate in Slovence, da se medseboj kolijo. Za njih hrabet so potisnili madžarske in nemške polke, da brez milosti posekajo vsakogar, ki bi se ustavljal izpolnitvi njihove okrutno zapovedi, sekati in rečati iste materje.

Ti slovenski, hrvatski in srbski iznanec, vse to veš — pa storis in molčis!

Na meji Srbije in Črnegore, v nevreči Belgiji in na skalnatih Alpah gine za Nemce, Madžare in Turke cvet našega naroda — v naši domovini, ki je ostala brez moškega varstva, plenijo pozigajo, izganjajo naše drage z rodne grude v tujino, uvažajo tuje v naša domovja, iztrebljajo naš rod in pustostajo naša polja divji nemški škadroni in zverinski ogrske tolpe streljajo, obesajo in kolijo otroke, žene in stare, onečaščujejo naše sestre in počenajo najostudnejša zverstva nad našimi matermi. Vsa naša zemlja je puščana, nečaščena, morje krvi in colina soiz.

Ti, prezirani in zatirani suženji, vse to gledaš — pa storis in čakaš?

Velika demokratska dežela, Amerika, vstaja za svojo obrambo. Za veliko in pravljivo stvar umirajo Amerikanici, se giblje Anglija z vso pomorsko silo, razvrščajo

Francijo in legije. Okrunika prijemljajo od vseh strani, da ga obdajo z jeklenim

daj svoje pomočne roke, da reši brate iz okov, da ohrani svojim otrokom zemljo — naj bo proklet. Kdor začenja prepri in dela razdro, izdajalec svoje domovine in naroda — naj bo proklet!

A kdor obvaruje naše sve-

tinje in opere madež raz naše ime, njega se bodo spominjale matere v solzah, polnih blagovslova; plemenito njegovo ime bodo opevale pesni srednih potomcev, dokler bo obstojal svet.

Član S. N. Zveze.

Iz stare domovine.

Proslava obletnice majiske deklaracije. — Tržaška Edi-

nost poroča: Te dni je dospel dr. Korošec v Trst. Sprejeli so ga tisto in skoro neopazno radi položaja, v katerem se nahajajo. Česar ni so mogli storiti prvi dan, so storili na dan proslave v dvorani Narodnega doma. Dvorana je bila natlačeno polna. Predsednik političnega društva dr. Josip Wilfan je otvoril sestanek in pozdravil apostola Jugoslavije. Čudi se, kako mrajo Italijani klevetati in se batiti. Oni, ki postavljajo vse svoje v samoodločevanje in sporazum med narodi ne morejo nikdar biti na strahu sosedom. Ako zahtevamo Trst, ga ne zahtevamo iz sovraščava do Italijanov ili da jih izpodrinemo od tu, temveč radi tega, ker vemo, da je to jugoslovanska zemlja in da je neobhodno potrebna za razvoj Jugoslavije. Morje od izliva Soče do zadnjega rta Dalmacije slovensko. Govoril je tudi o šolstvu, potem pa je bila pred dr. Koroščevim govorom sprejeta resolucija, v kateri se zborovalci znova in navdušeno izražajo za majsko deklaracijo Jugoslovanskega kluba in izrekajo poslancem, ki so v tem klubu predvsem pa dr. Korošču zahvalo za njih delovanje in popolno priznanje. Dalje izražajo svoje pripravljanje, da se mora takoj skleniti mir, ter obotužujejo znova pred celim kulturnim svetom avstrijsko vlado radi vstopnega v doslednega zanemarjanja potreb solstva pri vsem slovenskem prebivalstvu na Primorskem, najbolj pa v Trstu, ter prosijo poslanca, da na pravijo čim prej konec temu škandalu.

Po sprejeti resoluciji je govoril dr. Korošec. Govoril je o razvijanju ideje narodnega edinstva, ki je dosegla sedaj svoj vrhunc. Ako bi se pogajali Jugoslovani z vladom, ne bi nikoli dobili svobode in Jugoslavijo. S pomočjo etap prvaki naroda v domovini, katere so pometali v tamnico, in naša izmučena mladina, na osveti vas kliče obupni glas sirot postreljenih očetov in onečaščenih mater; na osveti in na boj za svobodo! Tudi vi, preganjeni sužnji, pristopite v jugoslovansko armo, k uskokom, ki so pobegnili iz avstrijske armeade v srbske vrste, da skupno s Srbi spodimo tujce z našo rodne grude.

V tem velikem času umiraščenje preteklosti, vstaja pa svobodna bodočnost. Prestanejo naj malenkostni strankarski boji in brezplodna bratomorna vojna; vse naše zdajnjene sile morajo biti uravnane do cilja. Oprani s krvjo in s krvjo pomirjeni, krščeni z ognjem in gromom stopimo v sveti hram enakosti, bratstva in svobode.

Nad našo trudno zemljo vzhaja solnce miru. Ozelenelle bodo zopet livate in brda zatirane Hrvatske in Slavonije, plodovita polja Srema, Medmura, lepe Bačke, in ravnega Banata, razcvetela se bode mila naša Dalmacija; z bogatimi listjem se bo okitila Bosna in Hercegovina; povzglednili se bo tožna sirota Istra, divna Kranjska, planine Koroške in doline Štajerske. Od s negom pokritega Triglava do Izvirja krvavega Vardarja, povsod, kjer dobiti favorove gosli in se razlega naša pesem vse bo naša svobodna zemlja, a našo veličastno obalo bodo poljubovali valovi in se razlivati ob naših orotih!

Sedaj, bratje, sedaj ali nikoli! Kdor ne pojde v boj za svobodo, kdr ne ponudi se

rodnih sil.

Da, žalja je tu in volja tudi. Toda želja sama ne zadosti. Če jo hotemo udejstviti, treba velike moralne sile in nравstvene resnosti. Moramo odpreti oči in priti do izpoznanja, da svoboda se more priboriti le z lastnimi silami. Vsak korak naprej je treba kupiti s težkimi žrtvami, ker najlepše besede ne morejo odtehati dejstev.

Izpoznavati moramo, da preporod naroda mora prijeti pri posameznostih: pri pojedinem človeku, pri skupinah, pri skupinah strankah, da preko strank, strankarskih zvez, koalicij zajame in objame skupnost. Zato se mora očistiti od malenkostnega osebnega, strankarskega in plemenskega egoizma, da bomo s čisto dušo in jasnim razumom pokladi podrobne žrtve, vedno imajoč svoj cilj pred očmi.

S čisto dušo, in jasnim razumom, kajti žrtve ne zadoščajo. Tudi jagnjeta se kolijo. Ko govore pri nas o koncentraciji, radi kažejo na Čehi. Pozabljajo pa, da češki narod ni porazdeljen pod različne vlade in v različna upravna območja, kakor smo Jugoslovani. Pozabljajo, da je češki narod na visoki stopnji — kulturno in gospodarski, da je bil že pred vojno narodno in politično trdno organiziran. Slednjič pozabljajo, da se Čehi od preživečne ščurke, če hoče morda zamazati luknjo, ki se mu je naredila v zidu ali zopet pritrdiri korec na strehi, ki ga je odtrgnila burja: mora imeti izkazniczo za — apno. Teči mora v mestu k namestništvu venem svetovalcu ter, tamkaj moledovati in prosjačiti, da dobi izkazniczo za — eno ali dve kil apna. Večje neumnosti si pač ne moremo misliti. In zakaj vse to? Morda zato, ker primanjkuje apno, kakor moke in drugih živil in mora morda vlada, država upravlja promet z apnom? O ne! Zato, ker so stavbni podjetniki s pomočjo vlade zasegli apno zase in si tako osvojili izključno pravico do vseh del, ki jih je drugače opravljali mali hišni posestnik sam. Ali bo morda naš malo okoliški kmetič, naš ubogi delavec, ki je sedaj tam zunaj bogve na katerem bojišču, najemal tega ali onega podjetnika, inženirja in arhitekta za to, da mu pobeli kuhišču pred ščurki in pritrdiri korec na strehi? Ali je mora da treba inžinirja in arhitekti za to, da ono malo apna, da se žnjam obvaruje par metrov mrežča gradica polžev in gosenic, da se nadomesti z apnom galica in žvezlo za onih par trtic, ki jih ima naš malo okoliški na svojem posestvu. Gospod Rosetti, ki s tako strogočijo in odurnostjo izdaja pri namestništvu venem svetovalstvu izkazniczo za par kil apna, menda še ne ve, da je kamen-apnenec doma pri nas na našem Krasu in da apna menda vendar ni treba uvažati v Trst na tak način, kakor aprovizacijsko mast. Pozivljemo torej visoko naše namestništvo, da naj napravi nemudoma konec temu brezprimeremu šikaniranju našega itak dovolj trpečega okoliščnega in tudi radikalnimi govorji, ki naj služijo ugledu strank. In kdr stavljajo strankarski nad narodni interes, ni vspodbrijen, da sodeluje na osvojenju naroda. Saj nam govori hrvatska zgodovina, kako često je bila strankarsko sovraščvo močnejje, nego pa ljubezen do naroda. In posledice občutimo še danes.

Ta izvajanja, ta preresni opomin, ta poziv k preporodu poedincev in poedincih skupin k smotrenemu, nesobičnemu delu in preko tega preporoda h koncentraciji narodnih sil: je naslovjen sicer na hrvatsko javnost, vendar pa vsebuje mnogokatero resnico, ki naj bi si jo zapomnili tudi mi Slovenci in jo uvaževali. Mi smo se v zadnjem času po velikem delu že preporodili in skušamo izbrisati posledice grehov, smo jih do nedavna zagrešili tudi — dvigamo se iz zmot, v katerih smo tavali proti koncentraciji narodnih sil. Ali do dela se še nismo očistili tudi mi. Še je tudi v nas elementov, ki jim je prepričanje koncentracije — program, ki jim je osebni ali strankarski interes nad interesom skupnosti, ker vedo, da njihova zvezda mora blesteti le v temi med seboj sprtega in razrešenega naroda. Še je tudi v nas, ki z bogat svoje sebičnosti niso vspodbrijeni, da bi podobovali naša občutja našega naroda. Te slabe ostanke na našem narodnem in pol-

rodnih sil.

Da, žalja je tu in volja tudi.

Toda želja sama ne zadosti.

Če jo hotemo udejstviti,

treba velike moralne sile

in nравstvene resnosti.

Moramo odpreti oči in priti

do izpoznanja, da svoboda se

more priboriti le z lastnimi

silami.

Vsak korak naprej je

treba kupiti s težkimi žrtvami,

ker najlepše besede ne

morejo odtehati dejstev.

Izpoznavati moramo, da preporod

naroda mora prijeti pri

posameznostih:

pri pojedinem

človeku, pri skupinah,

pri skupinah strankah,

da preko strank,

strankarskih zvez,

koalicij zajame in

objame skupnosti.

Zato se mora očistiti

od malenkostnega

osebnega,

strankarskega in

plemenskega

egoizma.

Ta sebičnost, to

predpostavljanje

koristi posameznikov

in posameznih

strank koristim celo-

kupnega naroda je glavna

ovira, da ne moremo združiti

svojih sil.

Napovejmo toraj

predvsem

boj sebičnosti,

ki vidijo lastni jaz, ali kveč-

ju svojo stranko pred seboj,

da bomo gledali vse edi-

one na koristi vseh Jugoslo-

vjanov.

Dobili smo nove svilnate

načine

razine

bluze

in kakotudi volnena in svilnata krila, jih

lahko kupite po najnižjih cenah.

tičenem življenju moramo se

vanov in podpirati to, kar

odstraniti do zadnjega. To

na store poedinci, poedine

skupine in stranke, ki so se

če očistile vsake sebičnosti,

Nadaljevanje iz druge strani
in osvojiti, dobiti nove dežele za nemške kmete, očete bodočih boriteljev."

Mir je grda beseda; mir med Nemci in Slovenci je kot dogovor na papirju med ogromom vodo. (Stran 18.)

Vsled tega je tudi treba toči, osvajati in ponemčevati, kar pa se ne da ponemčiti, se mora izseliti, kajti Gross Deutschland se mora razširiti od jednega do drugega in trejtega morja, torej tja do Jadranja. Zato se morajo umaknuti s poti Slovenci in Hrvati, pa tudi Italijani. "Mi Nemci imamo na otokih dalmatinske obale mnogo lepše področje (od Trsta in Reke) kateremu manjkajo sedaj samo kulturne uredbe, katero moramo po pravici zahtevati. (Stran 28.)

"Kranjska, Gorica, Gradiška, Istra in Trst, zatem severna polovica Hrvatske ima istotako pripasti Prusiji. To bi bila pokrajina Suedmark z okrožji Zagreb, Ljubljana in Trst. (Stran 61.)"

Področja južne Hrvatske z otoki in Dalmacijo brez področja Neretve, z otoki Brač, Vis, Korčula in Lastovo spadajo istotako Pruski pod imenom nemško Primorje. Upravna okrožja bi bila Senj, Zadar in Split. (Stran 64.)"

Saškemu plemenu Nemcov je odredjeno, da se preselijo v naše južne kraje, (st. 60), Slovenci Hrvati in Dalmatinci pa naj se preselijo v Srbijo, Bosno in Hercegovino, (ki naj tvori Veliko Srbijo), medtem ko bi Italijane Pognali v Tunis in Tripolis.

"Posest Slovencev, Hrvatov in Dalmatinov v zemlji in hišah se ima preceniti po strokovnjakih po vrednosti, katero je imela v starih časih. Vrednost hiš naj se izplača v gotovini, zemljišča pa z zadolžnicami, katere ima Srbija odkupiti." (Stran 74.)

Potreben denar za novo Gross Deutschland se bo do bil deloma v 12-milijardnem ruskom dolgu, katerega ima Francija odstopiti Nemčiji. (Stran 73.)

"Obalo Jadranja naj naseli obrežno prebivalstvo Severnega in Vzhodnega morja. (Stran 69.)" Itd. Itd.

Vse to se je čitalo leta 1911 kot šovinistično fantaziranje, v sedanjem času pa so štajerski Nemci in nemčurji sami nasvetovali, da naj bi se izselili Slovenci na Stajerskem v Srbijo, ako hočejo imeti svojo Jugoslavijo, da bi se tako Nemci polastili naše dežele. Isto bi se zgodilo tudi s Hrvati in Dalmatinci, da bi prisli Nemci na ta način v posest naše obale, predvsem pa Trsta in Jadranja.

Poziv Slovencem.

Slovenski prostovoljec Radovan Lenart iz Goriškega, seržant v srbski vojski na solunski fronti, piše v pismu od 23. julija med drugim sledete:

"Čudim se kako je mogoče še danes dobiti take elemente iz našega naroda, kateri tavajo po temi, kateri ne znajo prave poti. Saj je vendar stvar tako čista, tako lepa, tako privabljiva in navedoma več, da je to delo ustvarjeno, in že davno posejano sem padlo na prava tla, iz katerih bode poginala naša svoboda, naše ustajanje.

Ali na žalost ima takih, ki pričakujejo, da se jim ta svoboda prinese na dom na pogrenjeno mizo, in mogoče ima tudi še slabših od njih.

Mi tukaj imamo vso pravico, da jih sodimo, mi, kateri stejmo na vrati naše domovine in ki nismo nikdar posmisili na nevarnost, ki nismo nikdar obžalovali naše eksistence, katero smo ostavili, oziroma izgubili tam. Miti jih kličemo ob 12 ur: "Vržite črne misli od sebe, dokler je še čas, in pridite tudi vi k nam."

To je naše izporočilo, to so pozdravi naših vseh, kateri tukaj že tri leta v težkih v trepljenju, a vendar neutrašeno žakamo s puško v roki na žanod, ker smo gotovi, da se nam bude rodil sošinc, sončec svobode in srdeč.

Tukaj se vsaki dan množe naši fantje, prihajajo iz Rusije, Italije, Francije in Amerike. V naši sosednji diviziji imamo dobre pevce, pri katerih smo se za Veliko noč prijetno zabavali."

Pač uvaževanja, upoštevana vredne besede, o katerih bi morali razmisljati vsi naši rojaki. S samimi besedami in prepiranjem se ne dobri nobena borba, zlasti pa ne flaša obupna borba za svobodo in zedinjenje. Na bojnem polju se odlučuje usoda narodov, vsa njih bodočnost in sreča; zmaga li nemški militarizem in avtokracija, zaslužen bo svet, tlačen in zatiran po nemški oholosti in tiraniji; zmagal pravična stvar zavezničkov, oddahnili se bodo vsi na rodi, kajti dosegli bodo največje dobro, svobodo in nedovisnost.

Naprej toraj, slovenski junak! Poslušajte poziv onih ki se že tri leta bore za svobodo naše domovine, sledite njihovim pozivom, dokler še ni prepozno, kajti potem pride tudi za nas dan plačila in osoobe od celokupnega našega naroda.

Naročila za jugoslovansko zastavo.

Vsem onim društvom in posameznikom, ki so naročili pri Jugoslovanski pisarni v Washingtonu jugoslovanske zastave ali vprašali za cene, velikosti, itd., teh zastav, sporočamo sledete:

Jugoslovanske zastave se morejo naročiti pri Jugoslovanskim pisarni, in to v dveh velikostih: zastave poltretji čevelj široke in širi dolge, stanejo po \$11.00 komad; zastave širi čevelj in širi palce široke ter pet in pol čevelj dolge, stanejo vsaka \$20.00.

Materijal, iz katerega so zastave izdelane, je najboljše volneno sukno, na katero nima moča in slabu vreme niti najmanjšega vpliva. Jugoslovanski grb na zastavi je istotako iz tega suknja, natanko in okusno sešit po znamenu načrtu, vsak del v raznih barvah posebej, ter je jednak viden na obe strani zastave. Zastave so izvareno lepo in okusno izdelane ter bodo služile v najlepši okras vsake dvorane al privatnega stanovanja.

Manjše zastave se priporočajo posameznikom in onim, ki jih žele imeti za okras svojih stanovanj ali ki jih hočejo razobesiti ob svečanih prilikah. Večje zastave se primernejše za društva, ker je njih velikost primerna za parade in javne nastope društev. Istotako so zelo primerne zarazobesjenje pri vsaki svečani priliki.

Opozarjajo se vsi, ki se zanimajo za te zastave, da je bilo tovarnari, ki izdeluje zastave, zelo teško dobiti zastorno množino volnenega materiala, ki se je silno podražil in katerega je sploh sedaj nad vse težko dobiti. Vsled tega je potrebno, da vsadko, ki misli naročiti jugoslovansko zastavo, poslje nemudoma svoje naročilo in obenem tudi denar Jugoslovanski Pisarni, 932 Southern Building, Washington, D. C. ter navede v pismu velikost zastave, katero želi.

Vsled dogovora s tovarnarjem smo primorani prosiši vsakega, da poslje z naročilom tudi denar. Stroški za pošiljanje zastav onim, ki jih naroče, trpi pisarna.

Jugoslovanska Pisarna.

Lepa garaža se da v najem za avtomobil. Vprašajte na 6608 Bliss ave. (104)

Podpirajte slovensko trgovino in slovenska podjetja.

Družba Slovenski Narodni Dom, Cleveland, Ohio posluži in prosi konjenje rojake in rojakinje v Clevelandu, da se povod zahteva samo opinke S. N. Dom. V zalogi jih imajo: Dr. Božič & Močnik, Beno B. Leustig, John Gornik, Tomaz Štancar, Anton Anilovar, Anton Logar, Gustav Kunkel in

Pozor prijatelji dramatike.

V zalogi naše tiskarne imamo še nekaj malih iger, večinoma enodejank, katere priporocamo po 20c. komad ljuditeljem dramatike. Sledete igre imamo v zalogi:

"Bratranec", enodejanka, dve knjigi, igra za pet oseb. "Srčna dama", enodejanka, dve knjigi, igra za štiri osebe.

"V medenih dneh", enodejanka, tri knjige, igra za 8 oseb.

"Pri puščavniku", enodejanka, 6 knjig, igra za 7 oseb. "Starinarica", enodejanka, 2 knjigi, igra za 7 oseb.

"Dobrodošli? Kdaj pojde domov?", enodejanka, 2 knjigi, za 4 osebe.

"Prvipes", enodejanka, 3 knjige, igra za osem oseb.

"Idealna tača", enodejanka, 7 knjig, igra za 4 osebe.

"Kdor se zadnji smeje", enodejanka, 3 knjige, za 4 osebe.

"Stara mesto mlade", enodejanka, 4 knjige, za 5 oseb.

Vsaka knjižica velja 20c. in se naroči pri Clevelandskemu Ameriku, 6119 St. Clair ave.

— Vi, ki ste doma in niste šli v vojno, ravno tako lahko pomagate poraziti kajizerja in povzročiti, da se kmalu vojna konča, če marljivo delate, hranite denar in kupujete vojno hranične znamke. Za Slovence je pooblaščen prodajalec od vlade samo John Gornik, 6217 St. Clair ave, kjer dobite vojno hraničnih znamk kolikor hočete.

Naprodaj je grocerija in mesnica. Strži \$5200 na mesec. Vzame se posestvo ali prvi mortgage v plačilo. Vprašajte na 4059 Payne ave. (106)

Varno in večje.

Ali vi branite v banki, kjer je denar varen pred zgub in ognjem in načrti po 4 ods. na leta.

Ali imate skrit denar v hiši, kjer se lahko ukrene in zgora?

Ne riskirajte Vi dnbite v svoji posredni ured Cleveland Trust Co, kjer debite točno in prijavo postrobo. Vložite svo. denar tja.

The Cleveland Trust Company
1885 E. 1865 R.
EUCLID & E. 9th ST.
GLAVNI URAD

Pozor Slovenci!

Spodaj podpisani se priporočam Slovencem za svojo krojaško obrt. Izdelujem vsakovrstne moške oblike in suknje po meri, garantirano da pristojijo. Cene zmerne, blago vedno najbolje. Mnogoleta skušnja v krojaški obrti vam garantira za najboljše delo.

ANTON BRANISEL,
800 St. Clair Ave.

Tel. Princeton 1865 R.

Rosedale 2885 J. (Fri. 155)

Ali ste brali dr. Cowdrickov oglas?

IZURJENI ČEŠKI knjigovez

B. F. PRIHODA

se priporoča Slovenscu v vsej vrsti vskovršnih knjig, posebno priporočljivih in pouhovih. Ljubljano, Žiljno, Žitno, Žitno.

Novembra 1915.

CLEV. AMERIKA,

6119 St. CLAIR AVE.

NAJFINEJŠE

zenke bluze iz vsakovrstnega blaga, fino izdelane, dobiti vedno po najnižjih cenah pri Beno B. Leustig, 6424 St. Clair ave. (x39)

POROČNE

fine svilene oblike, vence, tančice in vse drugo dobiti pri meni vedno po nižji ceni kot drugje. Beno B. Leustig, 6424 St. Clair ave. (x39)

Hiša naprodaj zajedno z grocerijo in mesnico in vso opravo, v sredini slovenske naselbine. Lepa prilika za slovenskega trgovca ali Slovencega sploh. Za podrobnosti se obrnite na John Medved, Bliss Rd. Euclid, O. (104)

VPRĀŠANJA.

Ali veste kaj vas bolí? Ali veste kakšna razlika je med bolnim in zdravim človekom?

Ali veste kaj lahko nastane iz vaše sedanje bolezni? Ali veste kam iti, kadar ste bolni?

Ali veste, da sem jaz zdravnik 32 let?

Preiskal sem tisoče bolnih moških in žensk, ki so imeli in imeli vsakovrstne kronične bolezni.

Če ne morete odgovoriti na vsa ta vprašanja, potem prideite v naš ured, 2209 Ontario St. en blok od market house. Nasveti zastonj. Uradne ture vsak dan od 9. zjutraj do 7. zvečer. Ob nedeljah od 9. do 12. opoldne.

Dr. Cowdrick,
2209 Ontario St.

Naprodaj je brivnica v sredini slovenske naselbine. Ima 3 stole in tako dober promet. Vprašajte na 1416 E. 40 St. Cena nizka. (104)

Lepo front soba se odda v najem za 1. ali 2 fanta. Kopališče in električna luč na razpolago. Vprašajte na 1210 Norwood Rd. (104)

Berite kaj pravi dr. Cowdrick v časopisu.

Dobro sredstvo za vtrjetje ne morem napisati pri nobenem dobro uravnavaju domu. Dr. Richter

PAIN-EXPELLER
imajo nad 50 leti veliko priznanje med Slovenci na svetu.

Jedino pravi s varstveno znamko sidra

25c. in 65c. v leskah in naravnih od.

F. AD. RICHTER & CO.
14-80 Washington Street, New York, N. Y.

National Drug Store!
Slovenska lekarna.

Vogal St. Clair ave. in 61. cesta. S posebno skrbnostjo izdelujem zdravniške predpise. V zalogi imamo vse, kar je treba v najboljši lekarni.

Naznanilo.

Članstvu dr. Naprej, št. 5 SNPJ naznanjam, da se boste v nedeljo, 8. septembra pobiral asesment namesto tretje nedelje, ker odidem na konvencijo SNPJ v Springfield. Obenem naznanjam, da sem se preselil na 1165 Norwood Rd. Koncem meseca septembra ko prideš iz konvencije boste zopet pobiral asesment. L. Medvešek, tajnik.

(104)

Naznanilo.

Članom dr. Lunder Adamič řt. 20 SSPZ naznanjam, da sem se preselil in sicer iz 6103 Glass ave. na 6033 St. Clair ave. nad znano trgovino Fr. Černeta, vhod iz 61. ceste. Objednam vas tudi vabim, da se v polnem številu udeležite seje 8. septembra, ker na dnevnem redu imamo več važnih stvari. Louis Levstik, tajnik, 6035 St. Clair ave.

(104)

Slovenovo zdravilo zdravilo v družinah.

Slabotni ljudje

potrebujete vedeti kako krepilo, preden se jih ne prime bolezni za trdo in preden se ne prepozna. Vi potrebujete toresi tonko, ki bo utrdil vas telesni stav. Nikdar vam ne bo začel, ako poskusite

Severa's Balsam of Life

(Severov Živiljeni balzam). To zdravilo je znano, kot izborna tonika in pravilo zdravilo v situacijah, kjer se ne more napisati. Če vas tam nizka, če ste v obči slabotni ali še imate neprilike na jetri. Mi priporočamo to zdravilo vsem, osobito postaranim in slabotnim ose

TROJKA

POVEST

Spisal DR. FR. DETELA

"Vi, če smemo prosišti," je dejal Radivoj naglo. Baron ga je premeril zaničljivo od vrha do tal in se obrnil počasi proti Bojancu.

"Gospod baron, jaz Vam dam plačo za tri mesece na prej," je blazil Lovro trde Radivojeve besede.

"Hvala! Odkupovati me ni treba, je odgovoril moško baron, se mirno priklonil Bojanu, poklical Foksa in šel.

"Lovro, cestitam ti, da imas tako odločnega prijatelja," je dejal slovenski Radivoj in podal Lovru roko. "Zdaj pa pojdi doma poplakniti jezo, ko sva porvala zobe, ki so te boleli. Misil sem, da se bo trje držal baron, a je pravi mlečnik proti onim kočnikom, ki jih bom moral nemara še jutri majati."

To popoldne in ta večer je preživel Lovro prijetno, kar že dolgo nobenega ne zavajal ga je prijateli, kateri ga moska odločnost mu je neizmerno dobro dela, in imel je zavest, da je takoreč zopet gospodar v svoji hiši. Radivoju je odkrival ranje svojega srca, in Radivoj izboren zdravnik takim boleznim, ga je potrepljivo poslušal, rahlo karal, prijazno poučeval in mu odkril bogate zaklade svojih izkušenj.

"Ostani še! Pij še!" mu je prigovaljil Lovro, ko je hotel oni oditi. "Bos še kaj povedal?" — A Radivoj je hotel biti točno ob desetih zvezcer doma.

Ravnato je bil drugega dne ob polusrednih zjutraj v gradu, kjer je budil bivše dake: "Oj, Ljubljanci, oj, zaspenci, brž in pernic ustajajte!" Na pot jim je dajal zlate nauke in pazil je, da ni nobeden nobene reči pozabil, kateri bi uregnil priti zopet iskat. Vkljub njegovi prijaznosti so ga oni grdo gledali, dokler jih ni naložil na voz in opomnil hlapecu, da ne de nič, če jih tudi zapelje par streljajev dalje. Jezo kuhač in smotke pušč so oddrdrali junaki. Videl jih ni Lovro več; da čuje njih zadnji pozdrav, to se mu je dozdevalo, ko je prejel čez dva dni iz Ljubljane dopisnico brez podpisa z dvema besedama vsebine: "Jezik-oslovec (sic!)."

VII.

Po Gorenji vasi in okolici je nastala velika stiska in velika razburjenost zaradi dobove hrastovih pragov. Pretnogi kmetje niso mogli držati pogodbe z Majerjem, ker niso imeli zadosti hrastne. Kupovali so les od sosedov; a ti so ga potrebovali sami ali pa so izkuševali porabiti stisko v svojo korist in stavili so cene, da je kazala kupec velika izguba. Gospod Majer se ni dal omečiti, in može si niso vedeli pomagati. Iz hiš se je razlegal jok in prepir, ker so žene očitale lahkomiselnost možem, ki so čakali obupojoči svoje usode ali pa topili jezo med preklinjanjem in zabavljanjem v Benčevevem vinu. Med prizadetimi je bil tudi učitelj Planinca svak, ki je onega silno nadlegaval, naj mu pomaga, naj mu svetuje. V srce sta se smislila sestra in svak Planincu, in ker ni vedel svetovati, je sklenil vsaj povprašati vesčaka, kako bi se dal pomagati.

Napotil se je proti Pristavi Onostran mosta, ki je držal kak pol ure ravne okrajne ceste, ki pelje proti jugu, potem se je obrnil na desno v hrib, ki se vzdiha nad potokom. Breg je do vode zaraste in visokimi, temnimi smrekami in zelenim jelovjem; na drugi strani pa se valovito niza proti krški ravnnini rodovitno polje, obrobljeno pod vrhom z vinogradom, kjer bu-

izkušnje, ki je sedaj pri vojskih vajah in se vrne kma domov.

"Zadnjo njegovo fotografijo moram vendar pokazati Metki," je dejala, in čudno se ji je zdelo, da je Metka ne občudeje, kakor bi se spodbilo. Prijela je zopet za delo in pripovedovala podrobnosti iz Vladimirjevega življenja, ki so njo vedno zanimale, in hvila njegovo dobro srce. Iz omarice je vzelu zadnje njegovo pismo in brala je na glas, vsa gonjena vsled toliko otroške ljubezni.

"Bog ve, kakšno nevesto si pošče?" je dejala zopet vesela.

"Bog ve," je pristavila Helena.

"To vem pa tudi jaz," se je ponesla mati, "da bo poiskal dobre in pametne, ki bo moral ugajati meni tudi, ce bo hotela ugajati njemu. Morebiti ima pa že izbrano, in jo jaz že poznam," se je nasmerila. Hči pa je položila prst na usta in ji odkimala: "Mama, to so sama domnevanja!"

Spogledali sta se in zasmeli. Zaosten človek pa se ne cuti domačega med veselimi. Metke ni zanimal pogovor niti in govoriti se ji ni ljubilo. A da bi je nagledovali s povpraševanjem, zakaj da je tako malobesedna, se je silila med pomene in dajala, ne da bi pogledala kvišku, da ima ta Irma Majerjeva vsak teden drugo obleko, "eno lepo od druge. Lahko je lepa, ničmurna ženska."

"Hvala Bogu, da je tako ničemurna!" jo je zagovarjala Helena. "Ona nam daje največ zasluga." — Gospa Draganka pa je bila zapazila Planinca, ki je pokorakal mino v grad, in vprašala je Metko, kdaj da bo poroka.

"Kaj jaz vem!" jo je ta zavrnila, se sklonila niže in skrivila ustnice.

"Ce ti ne veš, kdo pa bo vel?" se je smejala Helena. "Jaz se že naprej veselim twoje svatbe."

"Oh, le veseli se!" je odgovorila ona, in jok joj je posilil.

"Kaj pa ti je, za božjo voljo!" se je prestrašila tovarinka.

"Nič mi ni. A nikar si ne delaj norca iz mene, lepo te prosim."

"Jaz? Norca iz tebe? Niti na misel mi ne pride. Kaj imaš vendar?"

"Saj veš sama! Kaj se deša neuvana?"

"Če jaz kaj vem! Odkid in kaj? Povej, Metka, povej!" Prijela jo je za roko, ji vzdignila obraz in pogledala v oči ki so bile s solzami zalite.

"Revica, ali si se sprla z ženinom? — Ihtec je prikimala Metko. — "Ne jokaj! To se zopet poravnava. In meni nič ne poveš, nič ne zaupas!" je ocitala rahlo.

— Ono je molče odkimala in si brisala oči.

Kakor veselje odpira srca tako jih zapira žalost, dokler ne najde sočutje ključa do skrivnosti in ne olajša mučne teze. "Povej vendar, kaj se je zgodilo!" je prosila Helena in objemala Metko.

— "Oh, kaj se je zgodilo!" je odkrivala ona med intenjem srne skrivenosti. "Brat Lovro je podedoval po teti, in Andrej trdi, da sem se prevzela zaradi tega in da si prebiram A to ni res in ni res. Lovro je bil rekel po neumem in nepotrebem, da hodi Majerjev Edvard za meno. Jaz ne vem o tem nič in Edvard najbrž tudi nič. Kaj imam torej jaz od bratore dedine? Samo žalost in nesrečo. Urbanit mu pa dedine tudi nisem mogla. Ce je postal on osaben, ali je to moja krivda, ali moram jaz zato dvojno trpeti? Oh, kako so čudni ljudi!" Curkom pa so jih solze skoz prste, ko si je zakrivala oči.

"Ali nisi nikdar poskusila razložiti gospodu Planincu teh razmer?" Moski se hitro zlate, potem jim pa trima brahi da se ne obrnejo. Izlepa se da pa marsika opraviti.

"Oh, vse sem poskusila?

sai si ne da nici dopovedati

Zdaj me se ne poglepa več,

oh!" — Gospa Draganova je

spoznala ugodno priliko doberem delu in odpravila se je v grad k gospu Stojanovi.

V senci pred gradom sta sedela učitev Andrej Planinec in umirovljeni sodnik, go spod Urban, oče Stojanove žene, prijazen, zgovoren starček, ki je živel mirna leta na Pristavi pri hčeri in zetu v družbi svojih vnukov. Po dvakrat na teden ga je obiskoval iz Gorene vasi beneficijat, s katerim sta se pomenovala o domačih zadevah, o političnih stvareh, kako rada pa segata v jezikovno stroko, somterja je prišel, kak star prijatelj, da dan pa ga je obiskoval iz Majerjem.

"Naš kmet je premalo preudarjen," je dejal gospod Urban, "in zdaj preved, zdaj premalo previden. Časi se veče za en krajar, kakor bi mušlo za življenje, časi mu hi mar goldinarja. Izgube in dobička ne preračuna, ampak kmet je tjavendan. Če mu gre po sredini, se prevzame in zagazi; če gre slabo, izvrne krivdo na božjo voljo in izgubi pogum. Saj nimajo ti ljudje na tisoče hrastovih debel po gozdih, na prstih izračuna vsaki koliko more oddita. A vse gre na slepo srečo. Visoke are jima ugajajo, na kazen ne misljijo in ta kmetka ne premislijenost je Majerju glavnica, ki mu donaša obilne obresti. A najhujje je, da nesreča enega ne izmodri drugih. Vsak se hoče sam operči, drugac ne verjame, da ogenj žge. Kaj se jim more sve tovati? Naj napro vse moči, da izpolnijo pogodbo. Ali so obebrili do bližnjih vasi, da bi dobili lesa?"

"Nekateri so poskusili, a preplašile so jih visoke cene, in pravijo, da plačajo rajši Majerju ko domaćim oderuhom. Nekateri drži roke križem, naj se zgodi, kar hoče. Stari Šimon, ki je bil že tožen še pred sodiščem ni šel, če, da ve, da bo obsojen. Drugi so tudi tega menja."

"Ker so brez glave," se je jezikovnik morajo iti, kadar bodo poklicani. Tam naj razlože vso stvar in prosijo, da se jim zniža kazen. Kolikor poznam jaz naše sodnike, nebodo pomagali Majerju, ampak kmetom."

— Pogovor je pretrgal gospoda Stojanova, ki se je bila pred hišo postavila z Draganko in prinesla prt in drugo namizno opravo, da poigrne za malico pod lipami.

"Gospod Planinec, Vi boste maličevali z nimi," je dejala. "Gotovo ste prišli vabiti.

Dalo prihodit.

Naprodaj je stiskalnica za grozdje, v dabrem stanju z vsem orodjem. Rabi se lahko na roki ali na električno. Proda se po nizki ceni. Vprašajte pri Mike Sirk, 3571 E. 82nd St.

(105)

Delo dobi slovenska žena, da bi pazila na otroke, ali da bi jih med dnevnem vzetom na svoj dom. Vprašajte na 1217 Norwood Rd.

(105)

Tu je vaša prilika!

Zaslužite mnogo denarja.

Prodajajte zemljišče v novem mestu, kjer so vse moderne naprave, blizu največjih jeklaren na svetu v McDonald, Ohio, blizu Youngstowna. Oglašujte naj se samo odgovorni, zanesljivi in energični moški ali ženske. Oni ki imajo skočnje v tem dobro prednosti. Morajo biti zmogni govoriti štiri ali pet jezikov. To je tako dobra ponudba.

Ce se zanimate, pišite na naš pittsburghski urad, tako, in v veseljem vam razložimo vse. The McDonald Niles Realty Co., Pittsburgh Office, 4078 Jenkins Arcade, Youngstown Office, 1 Market St. Tod House, Youngstown, O.

Naprodaj je na E. 76. cesti lepa hiša o sobi, blizu St. Clair ave.

Kopalisce, plin, elektrika, furnace na premog. Cena

53000. Vprašajte na 946 E. 79th St.

(105)

Naprodaj je na 79. cesti bližu St. Clair ave. hiša 5 sob. dober lot. Cena \$2900. Vprašajte na 948 E. 79th St. (105)

Prijeten mož zeli dobiti pričemo v delu. Vprašajte na 3123 St. Clair ave.

Slovenska Narodna Zveza

V AMERIKI, CLEVELAND, OHIO
Poziy članom in članicam

S. N. Z.

Skoro se bo približal čas, ko zaslišite glas Amerike, da je razpisano četrto vojno posojilo. Nasă dolžnost je, da se odzovemo temu glasu kar najzadnejše.

Jaz vem, da nikd iz naših vrst ne bo vprsal, čemu posojati denar in, da ni nikog, ki bi se obotavjal, da stopi v vrste bojevnikov, ki se borijo za cilje in vzore svetovnega naziranja, ki se bori za to, za kar stremi naša Slovenska Narodna Zveza, da zadobe malo narodi svobodo in da bodo gospodarji na svojih tleh.

In ker smo mi Slovenci med onimi tlačenimi rodovi, za katere bo zmaga zaveznikov dolocila svobodo in prostost, vas pozivjam, bratje in sestre, da storimo, kar največ moremo. S tem, da podpirate vlado in ji pomagate do zmage, istodobno pomagate narodu in svojem v domovini, da dosežete odpad od Avstrije in zedinjenje trojm-nega naroda.

V Cleveland-u, O. dne 1. septembra, 1918.

Paul Schneller, predsednik

Dr. J. V.
ZUPNIK,
SLOVENSKI
ZOBOZDRAVNIK

6127 St. Clair Ave.

Krausovo poslopje nad Grednovim trgovino

Najboljše zobozdravniško delo po nizkih cenah.

Uradne ure: od 8:30 zjutraj do 8:30 zvečer.

Liberty bonds se sprejemajo za vpljivo polne vrednosti.

Naznamo.

Znan rojak Frank Kuhar

naznana, da je odpril v prostorih na vogalu E. 38. ceste in St. Clair ave. restaurant in prodajo vsakovrstne mehke piščice, kjer se toči tudi Pabst Milwaukee "Pablo" na čase in je tudi v nedeljah odprt. Se pripomčam Slovenscem v obilen obisk ter jim jamčim dobro postrežbo.

Frank Kuhar.

E. 38 St. in St. Clair ave.

(104)

ZOBJE

Mi deremo zobe brez bolčin. Cene zmerne. Vse delo garantirano za 20 let. En poskus vas bo prepričal.

Odprt zvečer

Dr. Belber

ZOBOZDRAVNIK

nad Pavlinovim sidotonem

5391 St. Clair Ave.

(104)

NAJ vaš denar dela.

Kupite lot poceni, prodajte ga za dvojno ceno v nekaterih letih ali pa gradite hišo, kadar so prilike ugodne. Pridite na naše zemlje in poglejte si krasni tlak, katerega sedaj gradimo.

Vsak lot ima svoje cevi za kanale v kletih. Vzemite zeleno karo pri Lorain-av. postaji, z napisom "Cleveland - Puritas Springs", in povejte konduktorju, da vas spusti ven na stop 9.

Samo pet minut hoda od mestne kare.

Lahka odplačila. Popust za govor denar

THE CLARK MANCHESTER CO.

1327-28

CELESTE ALMIRANT